

धनपालथान गाँउकार्यपालिका
(कार्य सम्पादन) नियमावली
—२०७४

नियम नं. ०१

धनपालथान गाृहपालिका

गाृह कार्यपालिका (कार्यसम्पादन) नियमाबली, २०७४

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति : - २०६८/०८/१०

धनपालथान गाृहपालिका

भोरग

प्रदेश नं. एक

~~धनपालथान गाउँपालिका~~

धनपालथान गाउँ कार्यपालिका (कार्यसम्पादन) नियमावली, २०७४

गाउँ कार्यपालिकाबाट गरिने कार्यलाई व्यवस्थित गर्ने नेपालको संविधानको धारा २१८ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी धनपालथान गाउँ कार्यपालिकाले मिति २०७४/..... को नियमावलीका द्वारायका नियमहरु बनाएको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. संचित नाम र प्रारम्भ: (१) यस नियमावलीको नाम "धनपालथान गाउँ कार्यपालिका (कार्यसम्पादन) नियमावली, २०७४" रहेको छ ।

(२) यो नियमावली तुरन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. संरक्षण विषय वा प्रसङ्गले अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,-

- (अ) "गाउँपालिका" भन्नाले धनपालथान गाउँपालिका सम्झनु पर्छ ।
- (ब) "कार्यपालिका" भन्नाले गाउँ कार्यपालिकासम्झनु पर्छ ।
- (ग) "बडा समिति" भन्नाले गाउँपालिकाको बडा समिति सम्झनु पर्छ ।
- (घ) "अध्यक्ष" भन्नाले गाउँकार्यपालिकाको अध्यक्षलाई सम्झनु पर्छ ।
- (इ) "उपाध्यक्ष" भन्नाले गाउँ कार्यपालिकाको उपाध्यक्षलाई सम्झनु पर्छ ।
- (च) "बडाध्यक्ष" भन्नाले धनपालथान गाउँपालिकाको बडाको बडा अध्यक्षलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ज) "कार्यकारी अधिकृत" भन्नाले गाउँपालिकाको कार्यकारी अधिकृत सम्झनु पर्छ ।
- (झ) "सदस्य" भन्नाले कार्यपालिकाको सदस्य सम्झनु पर्छ र सौ शब्दले कार्यपालिकाको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष तथा बडाअध्यक्ष समेतलाई जनाउछ ।
- (क) "सभा" भन्नाले गाउँसभालाई सम्झनुपर्छ ।
- (ल) "कार्यविभाजन नियमावली" भन्नाले धनपालथान गाउँपालिकाको कार्यविभाजन नियमावली, २०७४ सम्झनुपर्छ ।
- (ट) "बडा सचिव" भन्नाले बडासमितिको सचिवको कामकाज गर्न खटिएको कर्मचारी सम्झनुपर्छ ।

~~कार्यसाधन विभाग~~
~~प्रधानमंत्री कार्यालय~~

३. कामको फल्गुणीट: (१) गार्ड कार्यपालिकाको कार्यसम्पादन र कामको फल्गुणीट यस नियमाबलीमा बहुको अवस्था बमोजिम हुनेछ ।

(२) उपानियम (१) बमोजिमको कामको फल्गुणीट गर्दा तोकिएको अधिकारी वा निकालबाट गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद २

अध्यक्षबाट कामको फल्गुणीट

४. अध्यक्षले सम्पादन गर्ने काम: (१) संविधान र अन्य प्रचलित कानूनको अधीनमा रही गाउपालिकाको सञ्चालन निर्देशन, नियन्त्रण र सञ्चालन गर्ने प्रभुत्व जिम्मेवारी अध्यक्षको हुनेछ ।

(२) प्रचलित कानूनमा कार्यपालिकाको अध्यक्षले गर्ने भनी किटान भएका कामहरु निज सबै का निकाल अधिकार प्रत्यायोजन भए बमोजिम सम्पादन हुनेछ ।

(३) उपानियम (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रचलित कानूनमा अध्यक्षले गर्ने भनी किटान नभएका कामको सम्बन्धमा कार्यपालिकाबाट सम्पादन हुने कार्यको सामान्य रेखांशु, सञ्चालन र नियन्त्रण गर्ने जिम्मेवारी अध्यक्षको हुनेछ ।

(४) उपानियम (१) बमोजिमको जिम्मेवारी पुरा गर्ने क्रममा अध्यक्षले कार्यपालिका कानूनका निकायहरुमा प्रचलित कानून तथा स्वीकृत नीति तथा निर्णय अनुरूप कार्य सञ्चालन बहुमुक्ति द्वारा निरीक्षण गर्ने, वडा समितिहरूबीच समन्वय गर्ने, विषयगत शाखा कार्यालयहरुलाई निर्देशन दिने र आवश्यकता अनुसार कामको प्रगति विवरण लिने कार्य गर्न सक्नेछ ।

(५) अध्यक्ष कुनै कारणबश उपस्थित नरहेको अवस्थामा यस नियमाबली बमोजिम अध्यक्षले गर्नुपर्ने काम उपाध्यक्ष वा निजको समेत अनुपस्थितिमा अध्यक्षले तोकेको कार्यपालिकाको सदस्यले त्यस्तो काम सम्पादन गर्न सक्नेछ ।

तर, प्रचलित कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा सोही व्यवस्था बमोजिम हुनेछ ।

(६) कार्यपालिकाको कुनै सदस्य अनुपस्थित भएमा त्यस्तो सदस्यले गर्नुपर्ने कामको लागि अध्यक्षले तोकी सदस्यलाई जिम्मेवारी तोकन सक्नेछ ।

५. अध्यक्षले निर्णय गर्नुपर्ने: (१) सभा र कार्यपालिकामा पेश हुने विषय बाहेक दुई वा दुईभन्दा बढी वडासमिति र विषयगत शाखाहरूबीच कुनै विषयमा मतभेद हुन गएमा अध्यक्षले गरेको निर्णय लिनेल छ हुनेछ ।

(२) उपानियम (१) बमोजिम मतभेद भएको विषय निर्णयका लागि कार्यकारी अधिकृतले अध्यक्ष समझ पेश गर्नुपर्नेछ ।

~~कार्यसाधन विभाग~~
~~प्रधानमंत्री कार्यालय~~

- (३) तभा वा कार्यपालिकामा पेश हुने विषय बाहेकका सहकार्य तथा समन्वयका लागि उद्देश वा संघर्षमा पेश गर्नु पर्ने विषयका सम्बन्धमा अध्यक्षले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।
५. कार्यपालिकार प्रत्यायोजन गर्न सक्ने: (१) कर लगाउने, कर छुट दिने वा आण लिने जस्ता विषय र सम्बन्धमा पेश गर्नुपर्ने बाहेकका अन्य विषयमा कार्यपालिकाले अध्यक्ष वा उपाध्यक्ष वा कार्यकारी कार्यक्रमलाई अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।
- (२) अध्यक्षले प्रचलित कानून वमोजिम आफूलाई प्राप्त अधिकारमध्ये कुनै अधिकार लाभान्वय, कार्यकारी अधिकृत, बडा अध्यक्ष वा गाउँउकार्यपालिकाको सदस्यलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।
- (३) दर्शनयम (१) र (२) वमोजिम प्रत्यायोजित अधिकारको प्रयोग गरी सम्पादन गरिएका कामको विषयमा सम्बन्धित अधिकारीले कार्यपालिका समक्ष मासिक रूपमा प्रगति विवरण पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (४) आफूलाई प्रत्यायोजित अधिकारको जिम्मेवारीपूर्वक प्रयोग गर्नु सम्बन्धित अधिकारीको कामक लाई अधिकारीको कामको फल्गुनीट

परिच्छेद ३

गाउँ कार्यपालिकाबाट कामको फल्गुनीट

६. कार्यपालिकामा पेश गर्नुपर्ने विषय: (१) अनुसूची-१ मा उल्लिखित विषयहरुको निर्णय गर्दा कार्यकारी कार्यक्रमले गाउँ कार्यपालिकामा प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (२) उल्लिखित (१) मा लेखिएको विषयमध्ये कुनै विषयमा नियम १५ वमोजिम गठित समितिबाट निर्वाचित नियमसङ्गे गरी कार्यपालिकाले जिम्मेवारी सुम्पन सक्नेछ ।
- (३) उल्लिखित (१) वमोजिम अध्यक्षले अन्यदा आदेश दिएमा बाहेक गाउँ कार्यपालिकाको बैठकमा पेश हुने इस्ताव सामान्यतया अनुसूची-२ वमोजिमको हाँचामा कार्यकारी अधिकृतले पेश गर्नेछ ।
- (४) उल्लिखित (३) वमोजिमको प्रस्तावमा कुनै शाखाको रायसमावेश हुन आवश्यक देखेमा कार्यकारी अधिकृतले सम्बन्धित शाखाको रायसमेत समावेश गरी पेश गर्नेछ ।
७. उपनियम साथ संलग्न हुनुपर्ने कागजात: (१) नियम ६ को उपनियम (३) वमोजिम कार्यपालिकाको बैठकमा निर्णयाद्य कुनै विषय पेश गर्नुपर्दा विषयगत शाखा वा बडा समितिको कार्यालयले सो

~~गोपनीय
प्रधानमंत्री
कार्यपालिकाबाट~~

नियमसंग्रह विधायक विवरण समावेश गरी प्रस्ताव तयार गरी कार्यकारी अधिकृत समझ पेश गर्नु चाहिए ।

(३) उचितनियम (१) बमोजिम पेश भएको प्रस्ताव र सो साथ पेश भएका कागजातहरु कानूनसम्मत हुनुपर्नेछ । कानून सम्मत भए नभएको जाँच गरी कानूनसम्मत नभएमा निर्णयित वा कानूनसम्मत कार्यकारी अधिकृतले बनाउनेछ ।

(४) उचितनियम (२) बमोजिम पेश भएको प्रस्ताव कार्यकारी अधिकृतले अध्यक्षको स्वीकृति लिई उचितनियम रूप समेत निर्धारण गरी निर्णयको लागि कार्यपालिकाको बैठकमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

५. कार्यसूचीको विवरण: (१) कार्यपालिकाको बैठकमा छलफल हुने विधयको कार्यसूची नियम र कार्यसूचीमा द्रष्टव्य प्रस्तावहरुको आधारमा "कार्यकारी अधिकृतले अध्यक्षको निर्देशन बमोजिम तयार चाहिए ।

८. कार्यकारी अधिकृत अन्यथा आदेश दिएकोमा प्रस्तावको रूपमा पेश नभएको विधयलाई पनि कार्यसूचीमा समावेश गर्न सकिनेछ ।

(२) बैठकको कार्यसूची सामान्यतः कार्यपालिकाको बैठक बस्नुभन्दा दुइ दिन अगाडि कार्यकारी अधिकृतले सबै सदस्यहरुलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

९. विषयको मन्त्रिता हेरी कार्यपालिकाको बैठकमा छलफल हुने प्रस्ताव वितरण नगरी मौखिक कार्यसूचीको आधारमा पनि छलफल गर्न सकिनेछ ।

१०. कार्यपालिकाको बैठक: (१) कार्यकारी अधिकृतले अध्यक्षको निर्देशनमा कार्यपालिकाको बैठक चाहनुपर्नेछ ।

(२) कार्यकारी अधिकृत कार्यपालिकाको सचिवको रूपमा बैठकमा उपस्थित हुनेछ ।

(३) कार्यकारी अधिकृतको बैठकको अध्यकाता गर्नेछ ।

(४) कार्यसूचीको बैठकको कार्यसूची, भित्ति, समय र स्थानका सम्बन्धमा कमीमा दुइ दिन बाटौरै बैठकको निर्देशन अनुसार कार्यपालिकाका सबै सदस्यलाई कार्यकारी अधिकृतले सूचना दिनु पर्नेछ ।

(५) कार्यपालिकाको बैठकमा कमीमा ५१ प्रतिशत सदस्य उपस्थित हुनुपर्नेछ ।

(६) उचितनियम (५) मा जूनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि उपनियम (४) बमोजिमको सूचना हुनुपर्नेछ पनि ५१ प्रतिशत सदस्य उपस्थित नभई गणपुरक संख्या पुनः नसकेमा दोशी पटकको बैठकमा एक चौधाई सदस्य उपस्थित भएमा पनि बैठक बस्न समेछ ।

(७) कार्यपालिकाको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्योचिति कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

११. बैठकको निर्णय : (१) सामान्यत कार्यपालिकाको बैठकको निर्णय सर्वसम्मत रूपमा हुनेछ।
 (२) उपनियम (१) बमोजिम सर्वसम्मतनिर्णय हुन नसकेमा अध्यक्षले गरेको निर्णय बैठकको अन्तिम निर्णय हुनेछ।

१२. निर्णयको अभिलेख: (१) कार्यकारी अधिकृत कार्यपालिकाको बैठकमा उपस्थित हुनेछ र कार्यपालिकाबाट भएका निर्णयको अभिलेख तयार गर्नेछ।
 (२) बैठकको निर्णयको अभिलेख छुटै निर्णय पुस्तिकामा राख्नुपर्नेछ।
 (३) उपनियम (२) बमोजिमको निर्णय पुस्तिका कार्यकारी अधिकृतको जिम्मामा रहनेछ।

१३. निर्णय प्रमाणित तथा वितरण गर्ने: (१) गाउँ कार्यपालिका बैठकको निर्णय कार्यकारी अधिकृतले दुइ दिनमित्र प्रमाणित गर्नेछ।
 (२) कार्यकारी अधिकृतले उपनियम (१) बमोजिमप्रमाणित भएको निर्णयको प्रति तीन दिन नित्र सम्बन्धीत गाउँ कार्यपालिकाका सदस्य, विषयगत शास्त्रा र बडा समितिलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

तर कानून बमोजिम गोप्य राख्नु पर्ने विषयका निर्णय तथा सूचनाको जानकारी दिनुपर्नेछन्।

१४. निर्णयको कार्यान्वयन: (१) अनुसूची १ मा लेखिएका विषयहरुमा कार्यपालिकाबाट निर्णय भएपछि सम्बन्धित पदाधिकारी वा निकायले कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ।
 (२) कार्यपालिकाको निर्णय कार्यान्वयन भए वा नभएको सम्बन्धमा अध्यक्षले अनुगमन गर्न वा गराउन सक्नेछ।
 (३) उपनियम (२) बमोजिम अनुगमन गर्दा वा गराउदा निर्णय कार्यान्वयन भएको नदेखिएमा सोको कार्यान्वयन गर्न सम्बन्धित व्यक्ति वा निकायलाई अध्यक्षले आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ।

१५. कार्यपालिकाको समिति गठन : (१) कार्यपालिकाले कार्यपालिकामा निर्णयको लागि पेश भएका प्रस्तावमा निर्णय गर्नुपूर्व आवश्यकता अनुसार दाय सल्लाह र सुझाव लिनका लागि देहाय बमोजिमका समिति रहनेछन् :-

- (क) सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास समिति
- (ख) आर्थिक विकास समिति
- (ग) सामाजिक विकास समिति
- (घ) पूर्वाधारविकास समिति
- (ङ) चातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति
- (ज) विद्येयक समिति

प्रधानमंत्री
कार्यालय

- (२) उपनियम (१) बमोजिमका कार्यपालिका समितिमा रहने संयोजक अध्यक्षले तोके बमोजिम २ सदस्यहरु कार्यपालिकाले तोके बमोजिम रहने छन् ।
- (३) समितिले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित समितिमा नरहेको सदस्य वा अन्य कुनै विशेषज्ञ वा अधिकारीलाई समितिको बैठकमा आमन्वण गर्न सम्भवछ ।
- (४) समितिको बैठकमा अध्यक्ष स्वयं उपस्थित भएको अवस्थामा निजबाट र अन्य अवस्थामा समितिका संयोजकबाट बैठकको अध्यक्षता हुनेछ । समितिको संयोजकको अनुपस्थितिमा बैठकको अध्यक्षता बैठकमा उपस्थित सदस्यहरुमध्ये ज्येष्ठ सदस्यले गर्नेछ ।
- (५) कार्यकारी अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृतले समितिको बैठकमा उपस्थित भई निर्णयको अनिलेख तथार गरी प्रमाणित गर्नेछ ।
- (६) उपनियम (१) बमोजिमका समितिहरुको कार्यक्रम अनुसूची -३ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

१६. कार्यभार मुक्त भएपछि कागज फिर्ता गर्नुपर्ने जुनसुकै कारणबाट आफ्नो पदबाट मुक्त भएको सदस्यले पदमुक्त भएको सातदिनभित्र आफ्नो जिम्मामा रहेका सम्पूर्ण कागजात तथा अन्य कुनै सम्पति भए सो समेत तत्काल कार्यपालिकामा बुझाई सोको निस्सा लिनु पर्नेछ ।

१७. प्रबल्ला तथा सूचना अधिकारी तोक्ने: (१) कार्यपालिकाले आफ्ले सम्पादन गरेका कार्य वा निर्णयहरु सार्वजनिक जानकारीमा ल्याउन कुनै सदस्यलाई प्रबल्ला तोक्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम तोकिने प्रबल्लाले कार्यपालिकाको तरफबाट जारी गर्नुपर्ने सार्वजनिक महत्त्वको सूचना, वक्तव्य, विज्ञप्ति आदि सार्वजनिक गर्ने कार्य समेत गर्न सम्भवछ ।
- (३) कार्यकारी अधिकृतले कुनै एक अधिकृतलाई सूचना अधिकारी तोक्नेछ ।
- (४) उपनियम (३) बमोजिम तोकिने सूचना अधिकारीले कार्यपालिकासंग सम्बन्धित सूचना कानून बमोजिम प्रवाह गर्नेछ ।

प्रधानमंत्री
कार्यालय

परिच्छेद ४

कार्यकारी अधिकृत, विषयगत शास्त्रा, बडा समितिबाट कामको फूच्यौट

- १८. कार्यकारी अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार:** (१) गाउँपालिकाको कार्यकारी अधिकृत गाउँ कार्यपालिकाको सचिव हुनेछ ।
 (२) प्रचलित कानून तथा यस नियमावलीको अधीनमा रही अध्यक्षको निर्देशन र मात्रहतमा गाउँ गाउँ कार्यपालिकाको सचिवको प्रमुख काम र कर्तव्य देहाय बमोजिम हुनेछ :
 (क) गाउँ कार्यपालिका तथा गाउँ सम्बाट भएका निर्णयहरु कार्यान्वयन गर्ने गराउने, निर्णय कार्यान्वयन गर्ने आवश्यकता अनुसार निर्देशिका, कार्यविधि, आदेश, परिपत्र र निर्देशन जारी गर्ने र सोको अनुगमन गर्ने ।
 (ख) अध्यधनलाई गाउँ सम्बा र कार्यपालिका तथा सो अन्तर्गतका निकायहरुको महत्वपूर्ण काम कारबाहीहरुको विषयमा समय समयमा जानकारी गराउने ।
 (ग) गाउँ कार्यपालिका अन्तरगतका सबै निकायहरुको काम कारबाहीलाई चुस्त र प्रभावकारी बनाउने आवश्यक निर्देशन दिने, अनुगमन र सुपरिवेक्षण गर्ने ।
 (घ) प्रचलित कानून बमोजिम गाउँ कार्यपालिकाको प्रशासनिक तथा जार्थिक कार्य सम्पादन गर्ने गराउने ।
 (ङ) प्रचलित कानूनले तोकेका अन्य कामहरु गर्ने ।

- १९. अधिकार प्रत्यायोजन:** (१) कार्यकारी अधिकृतले आफूलाई प्राप्त अधिकारमध्ये कुनै अधिकार विषयगत शास्त्रा, उपशास्त्रा वा गाउँपालिकाको कुनै कर्मचारी वा बडा सचिवलाई प्रत्यायोजन गरी कार्य सम्पादन गर्ने सक्नेछ ।
 (२) उपनियम (३) बमोजिम अधिकार प्रत्यायोजन लिखित रूपमा गर्नुपर्नेछ ।
 (३) आफूलाई प्रत्यायोजित अधिकार प्रयोग गर्नु सम्बन्धित अधिकारीको कर्तव्य हुनेछ ।

- २०. बडा समितिबाट कामको फूच्यौट:** (१) गाउँ कार्यपालिका (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ मा भएको व्यवस्था अनुरूप बडा समितिबाट गरिने कामहरु बडा अध्यक्ष वा निजको निर्देशनमा सम्पादन गरिनेछ ।
 (२) एकमेन्दा बही बडासंग सरोकार राख्ने विषय वा बडा समितिले गर्नेगरी स्पष्ट रूपमा किटान नभएका विषय वा स्वीकृत जार्थिक कार्यक्रममा नसमेटीएका विषयमा बडा समितिले गाउँ कार्यपालिकामा पेश गरी प्राप्त निर्देशन बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।

- २१. विषयगत शास्त्राबाट कामको फूच्यौट:** (१) नेपालको संविधान तथा प्रचलित कानूनले स्थानीय तहमा हस्तान्तरण मै आएका शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पशु विकास, सिवाई, खानेपानी तथा सरसफाई,

प्रधान रिपोर्ट
संचालन

स्थानीय आर्थिक विकास, पूर्वाधार विकासलगायतका अन्य कार्यक्रमहरु र गाउँ कार्यपालिका कार्यविभाजन नियमाबली, २०७४बमोजिम विषयगत शाखाबाट संचालन हुने कामहरु कार्यपालिकाको निर्णयको अधिनमा रही कार्यकारी अधिकृतको निर्देशन र नियन्त्रण अनुसार विषयगत शाखा प्रभुखले सम्पादन गर्नुपर्ने छ ।

(२) गाउँपालिकाले आफ्नो सचित कोषबाट संचालन गर्ने विषयगत ढेवसंग सम्बन्धित विषयका सबै कार्यक्रम उपनियम (१) बमोजिमका विषयगत शाखा माफत कार्यान्वयन गर्नेछ ।

२२. **कार्यकारी अधिकृतबाट कामको फल्योट:** (१) कार्यपालिकाले गर्ने भनी लोकिएका कामहरूमध्ये बडा समिति र विषयगत शाखाबाट सम्पादन गर्ने गरी किटान गरिएका काम बाहेक अन्य सबै कामहरु तथा संघ र प्रदेश तहबाट प्रत्यायोजन भएका कामहरु अध्यक्षको सामान्य निर्देशनमा रही कार्यकारी अधिकृतबाट सम्पादन हुनेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम गरिने कामहरु कार्यकारी अधिकृतले गाउँपालिकाको विषयगत शाखा तथा बडा कार्यालयमाफत सम्पन्न गराउन सम्भेद्ध । विषयगत शाखा तथा बडा कार्यालयमाफत सम्पन्न गर्ने कामहरु कार्यकारी अधिकृतको निर्देशन र नियन्त्रणमा रहि कार्यसम्पादन गर्नु पर्नेछ र त्यसरी सम्पादन गरिएका कामहरूको प्रगति विवरण नियमित रूपमा विषयगत शाखा तथा बडा कार्यालयले कार्यकारी अधिकृतनमाफत अध्यक्ष समक्ष र आवधिक रूपमा कार्यपालिका समक्ष प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ ।

(३) प्रचलित कानूनमा कार्यपालिका वा अध्यक्षबाट प्रत्यायोजन भएका कामहरु कार्यकारी अधिकृतले सम्पादन गर्नेछ ।

परिच्छेद ५

विविध

२३. **परामर्श लिनुपर्ने:** (१) देहायका विषयमा निर्णय गर्नुपर्व अध्यक्षले कार्यकारी अधिकृत माफत सम्बन्धित शाखाको परामर्श लिन् पर्नेछ ।

- स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमभन्दा बाहेकका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने विषय,
- स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रममा हेरफेर वा संशोधन गर्ने विषय,
- अन्य निकायसंगको समन्वयमा कार्य सञ्चालन गर्ने विषय,
- नया नियम, आदेश, निर्देशिका वा कार्यविधि जारी गर्नुपर्नेविषय,

● कर, शुल्क, दस्तुर सम्बन्धी विषय,

(२) उपनियम (१) बमोजिम निर्णय भएका विषयहरु कार्यपालिका वा गाउँसभामा द्विलफलका लागि प्रस्तुत गरिनेछ ।

२४. विधेयक सम्बन्धी कार्यविधि: (१) गाउँ कार्यपालिकाको तर्फबाट सभासमक्ष प्रस्तुत गरिने विधेयकको मसीदा स्वीकृतिका लागि कार्यकारी अधिकृतले अध्यक्षमार्फत कार्यपालिकाको बैठकमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम विधेयक तर्जुमा गर्नको लागि एक विधेयक समिति रहने छ । विधेयक मसीदा गर्न कार्यकारी अधिकृतले आवश्यक व्यवस्था मिलाउने छ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम पेश भएको विधेयकको मसीदामा गाउँ कार्यपालिकाको स्वीकृति प्राप्त भएपछि अध्यक्षले सभासमक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

२५. श्रोत अनुमान समिति, राजस्व र व्ययको अनुमान (बजेट) र कर सम्बन्धी प्रस्ताव: (१) प्रत्येक वर्ष गाउँ कार्यपालिकाको वार्षिक बजेट तथार गर्नको लागि अध्यक्षको संयोजकत्वमा स्रोत अनुमान समिति तथा कार्यपालिकाको उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा समिति गठन हुनेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमका समितिमा रहने सदस्य तथा सदस्य सचिव अध्यक्षले तोकेव बमोजिम हुनेछ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम गठित समितिले तथार गरेको बजेट तथा कार्यक्रम विनियोजन विधेयकको रूपमा अध्यक्ष वा निजले तोकेको कार्यपालिकाको सदस्यमार्फत गाउँ सभामा पेश गरिनेछ ।

(४) उपनियम (२) बमोजिम पेश भएको विनियोजन विधेयकसभाबाट स्वीकृत भइ अध्यक्षबाट प्रमाणिकरण भएपछि लागू हुनेछ ।

२६. गोपनीयता राख्नुपर्ने कर्ने पछि सदस्यले आफु पदमा बहाल छुट्टा गरेको काममा गोपनीयता राख्नुपर्ने विषयमा पदमा बहाल रहेको अवधीमा वा पदमा नरहेको अवस्थामा समेत अधिकार प्राप्त अधिकारीलाई बाहेक अन्य कसैलाई कुनै किसिमले जानकारी दिन वा प्रकट गर्ने हुँदैन ।

तर, प्रचलित कानूनले गोप्य राख्न नपर्ने भनी तोकिएका विषयमा जानकारी दिन यस नियमले बाधा पुऱ्याएको मानिने हैन ।

वित्त मंत्री
 अध्यक्ष

२७. समन्वय गर्ने कार्यपालिकाले आफुले सम्पादन गर्नेकामको मिलसिलामा आवश्यकता अनुसार देहायका निकायहरूसँग समन्वय गर्न सक्नेछ।

- (क) न्यायिक समिति,
- (ख) अन्य स्थानीय तह,
- (ग) जिल्लास्थित सुरक्षा निकायहरू,
- (घ) जिल्लास्थित प्रदेश तथा संघका सरकारी कार्यालयहरू,
- (ङ) जिल्ला समन्वय समिति,
- (च) प्रदेशस्थित गाउँपालिका हेतु विभाग मन्त्रालय,
- (छ) संघको संघीय मार्गिका हेतु मन्त्रालय, र
- (ज) अन्य आवश्यक संघ, संस्था वा निकायहरू।

२८. वैठकमा भाग लिन नहुने कार्यपालिकाको वैठकमा कुनै सदस्यको निजी स्वार्थ निहित भएको विषय उपर छलफल हुने भएमा त्यस्तो सदस्यले भाग लिन हुदैन। त्यस्तो अवस्था भएमा सम्बन्धित सदस्यले सोको जानकारी अध्यक्षलाई गराउनु पर्नेछ।

२९. नियम बनाउन सक्ने : गाउँपालिकाले आवश्यकता अनुसार कार्यविधि र निर्देशिका जारी गर्न सक्नेछ।

३०. सहयोग मान्नन सक्ने : (१) कार्यपालिकाले नियम २७ मा उल्लेख भएका निकायहरूसँग आवश्यकता अनुसार सहयोग लिन सक्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम सहयोग गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित सबैको हुनेछ।

३१. थपघट, हेरफेर वा संशोधन : (१) कार्यपालिकाले यस नियमावलीलाई आवश्यकता अनुसार थपघट वा हेरफेर वा संशोधन गर्न सक्नेछ।

~~अनुसूची - १~~

गाउँ कार्यपालिकाको बैठकमा पेश गर्नुपर्ने विषयहरु

(नियम उको उपनियम (१) संग सम्बन्धित)

१. सभामा पेश हुने विधेयक,
२. राजस्व र व्ययको अनुमान (बजेट), पुरक अनुमान र उधारो सुचना,
३. करसम्बन्धी प्रस्तावहरु,
४. अधिकाले गाउँ कार्यपालिकामा पेश गर्ने निर्देशन दिएको विषय वा गाउँ कार्यपालिकामा पेश गर्नु पर्ने भनी गाउँ कार्यपालिकाले निर्णय गरेको विषय।
५. प्रचलित कानून बमोजिम जारी गर्नुपर्ने नियम, निर्देशिका, कार्यविधि वा आदेश,
६. गाउँपालिकाले जारी गर्ने कुनै नीति वा त्यस्तो नीतिमा हुने परिवर्तन,
७. अल्पकालीन, मध्यकालीन र दीर्घकालीन समष्टीगत वा क्षेत्रगत विकास योजना, कार्यक्रम, रणनीति निर्धारण सम्बन्धी,
८. कार्यालय वा शाखाहरूको संगठन संरचनामा परिवर्तन वा स्थानान्तरण सम्बन्धी,
९. राष्ट्रिय वा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूसँगको भागिनी सम्बन्ध स्थापना,
१०. गाउँपालिकाले लिने छूट वा वैदेशिक अनुदानमा संचालन हुने योजनाको संकीर्ता सम्बन्धी,
११. गाउँपालिकाको प्रतिनिधित्व हुने गरी गरिने दुइपक्षीय वा बहुपक्षीय वातां, सभा सम्मेलन वा सरकारी चमणमा भाग लिने वा प्रतिनिधि पठाउने,
१२. कार्यकारी अधिकृतलाई विदेशमा हुने गोप्ता, अध्ययन अवलोकन चमणमा पठाउने,
१३. गाउँपालिकाको कम्त्चारी दरबन्धी स्वीकृति, रेखा सुविधा सम्बन्धी कानून निर्माण र परिवर्तन,
१४. स्थानीय सार्वजनिक विद्या निर्धारण गर्ने,
१५. प्रचलित कानूनबमोजिम गाउँ कार्यपालिकाबाट निर्णय हुनु पर्ने भनी तोकिएका अन्य विषय।

अनुसूची - २

प्रस्तावको ढाँचा

(नियम २४ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)

घनपालधान गार्डपालिका

गार्ड कार्यपालिकाको कार्यालय, सोराभाग

मोरछ, १ नं. प्रदेश

विषय :-

प्रस्ताव पेश गर्ने अध्यक्षबाट स्वीकृति प्राप्ता मिति :-

१. विषयको संक्षिप्त व्यहोरा :-

२. प्राप्त परामर्श तथा अन्य सान्दर्भिक कुरा :-

३. प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नाको कारण र सम्बन्धित शाखाको राय:-

४. निर्णय हुनु पर्ने व्यहोरा :-

नोट : प्रस्ताव तयार गर्दा देहायका कुराहरुमा ज्ञान दिनुपर्ने छ :-

१. "विषयको संक्षिप्त व्यहोरा" अन्तर्गत रहने विवरण :-

विषयबस्तुको पृष्ठभूमीमा यसबारे पहिले कुनै निर्णय भएको भए सोको विवरण, प्रस्तावित निर्णय कार्यान्वयन प्रक्रिया, समयावधी, कार्यक्रम, कार्यान्वयन गर्ने निकाय र लाग्ने आर्थिक दायित्व भए सो समेत उल्लेख गरी कुनै योजनाको विषय भए सो बारे छोटकरी विवरण उल्लेख गर्ने।

२. "प्राप्त परामर्श तथा अन्य सान्दर्भिक कुरा" अन्तर्गत कार्यपालिका समितिहरु र अन्य निकाय तथा विशेषज्ञहरुसे कुनै परामर्श दिएको भए सो समेत उल्लेख गर्ने। साथै विषयसंग सम्बन्धित नवशा, डिजाइन वा चित्र भए सो समेत समावेश गर्ने। कानूनी परामर्श लिएको भए प्रतिलिपि समेत समावेश गर्ने।

३. "प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नाको कारण र सम्बन्धित शाखाको राय" अन्तर्गत सम्बन्धित विषयमा आई परेको कठिनाई र समस्या, प्रस्तावित निर्णयको औचित्य र आवश्यकता तथा त्यसबाट पर्न सक्ने प्रभाव समावेश गर्ने।

४. "निर्णय हुनु पर्ने व्यहोरा" अन्तर्गत जुन विषयमा जे जस्तो निर्णय हुन प्रस्ताव गरिएको हो सोको स्पष्ट व्यहोरा राख्ने।

~~अनुमति - ३~~

कार्यपालिका समितिको कार्यक्षेत्र

(नियम १५ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)

क. सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास समितिको कार्यक्षेत्रः

१. संगठन संरचना, दरबन्दी र कार्यविवरण
२. सुशासन र सेवा प्रवाह
३. क्षमता विकाससम्बन्धी विषय

ख. सामाजिक विकास समितिको कार्यक्षेत्रः

१. शिक्षा तथा खेलकूदसम्बन्धी
२. विज्ञान तथा प्रविधीसम्बन्धी
३. स्वास्थ्य तथा जनसंख्या सम्बन्धी
४. लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणसम्बन्धी
५. सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थासम्बन्धी

ग. पूर्वाधार विकास समितिको कार्यक्षेत्रः

१. अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन नीति, योजना र कार्यक्रमसम्बन्धी
२. उद्योग, बाणिज्य, अम, गोजगार तथा बजार व्यवस्थापनसम्बन्धी
३. कृषि, सिंचाइ, सहकारी र गरिबी निवारणसम्बन्धी
४. पर्यटन प्रवर्द्धनसम्बन्धी
५. सूचना तथा संचारसम्बन्धी
६. खानेपानी तथा सरसफाई, सड्क तथा भौतिक योजना र पूर्वाधार विकाससम्बन्धी
७. विद्युत र उर्जा सम्बन्धी
८. बस्ती विकास, शहरी योजना र भवन निर्माण सम्बन्धी

*हाईस्कॉल रिपोर्ट
अध्यक्ष*

घ. विधेयक समितिको कार्यक्रम:

१. गाउँ सभामा पेश हुने विधेयक सम्बन्धी
२. गाउँ सभामा पेश हुने नियम, विनियम, कार्यविधी सम्बन्धी
३. कुनै कानूनी प्रश्न समावेश भएको नीति तथा कार्यक्रम सम्बन्धी

ड. आर्थिक विकास समितिको कार्यक्रम:

१. चजेट तथा सोत परिचालन सम्बन्धी
२. कृषि विकास सम्बन्धी
३. पशु पक्षी विकास सम्बन्धी
४. नागरिकको आयआज्ञन सम्बन्धी
५. सोतहरूको पहिचान सम्बन्धी

च. वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन समितिको कार्यक्रम:

१. वातावरण संरक्षण तथा हरियाली प्रवर्द्धन सम्बन्धी
२. फोहोर मैला व्यवस्थापन सम्बन्धी
३. गाउँको सौन्दर्यताको संरक्षण तथा विकास सम्बन्धी
४. बन संरक्षण सम्बन्धी
५. विपद पूर्व लायारी सम्बन्धी
६. विपदको समयमा गन्तुपर्ने कामहरू सम्बन्धी
७. विपद पछाडिको व्यवस्थापन सम्बन्धी
८. बन, वातावरण र भूमि व्यवस्थापन

*हाईस्कॉल रिपोर्ट
अध्यक्ष*